

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS SAUGUMO DEPARTAMENTAS

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai

Nr.

Į 2024-04-10 Nr. (1.27Mr)2T-405

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS POLITINIŲ ORGANIZACIJŲ ĮSTATYMO NR. XIV-1415 2, 4, 6, 8, 10, 23, 24, 26, 33, 35 IR 38 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO KODEKSO 2.70 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 12, 85, 86, 88, 90, 92, 93, 94, 223, 544, 545 STRAIPSNIŲ, XI SKYRIAUS PAVADINIMO PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 851 STRAIPSNIU ĮSTATYMO NR. XIV-1382 11 IR 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas (toliau – VSD), įvertinęs Lietuvos Respublikos politinių organizacijų įstatymo Nr. XIV-1415 2, 4, 6, 8, 10, 23, 24, 26, 33, 35 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – POĮ projektas), Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.70 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 12, 85, 86, 88, 90, 92, 93, 94, 223, 544, 545 straipsnių, XI skyriaus pavadinimo pakeitimo ir kodekso papildymo 85¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1382 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektus, teikia pastabas ir pasiūlymus.

1. POĮ projekto 2 straipsniu keičiamo Lietuvos Respublikos politinių organizacijų įstatymo (toliau – Įstatymas) 4 straipsnio 3 dalies pakeitime numatomi politinių organizacijų registravimo ir veikimo ribojimo atvejai, VSD vertinimu, neturėtų būti siejami su visų politinės organizacijų narių ir organų narių veiksmais ir idėjomis, nes tai sukurtų perteklinę administracinę naštą institucijoms, teiksiančioms informaciją apie šiuos asmenis. Pažymėtina, kad kokybiškas asmenų idėjų ir veiksmų įvertinimas dėl jų keliamų grėsmių Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui yra sudėtingas ir didelių laiko, technologinių bei žmogiškųjų resursų reikalaujantis procesas, todėl visų steigiamos politinės organizacijos steigėjų įvertinimui 10 darbo dienų terminas, siūlomas POĮ 4 straipsniu keičiamame Įstatymo 8 straipsnio pakeitime, būtų akivaizdžiai nepakankamas. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta ir turint omenyje, kad politinių organizacijų veiklos kryptis apsprendžia ir sprendimus priima jų valdymo organai, siūlome POĮ projekto 2 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 straipsnio 3 dalį išdėstyti taip:

„3. Draudžiama steigti ir veikti politinėms organizacijoms, kurių steigimo ar programiniuose dokumentuose propaguojama ar politinių organizacijų, jų **valdymo** organų ~~ar~~ narių veikloje praktikuojama rasinė, tautinė, religinė, socialinė nelygybė ir neapykanta, autoritarinio ar totalitarinio valdymo, valstybės valdžios užgrobimo prievarta metodai, karo ir smurto propaganda, žmogaus teisių ir laisvių, viešosios tvarkos pažeidimai, kitokios idėjos ir veiksmai, galintys sukelti pavojų ar grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui ir valstybės interesams, prieštaraujantys Konstitucijai, Lietuvos Respublikos įstatymams ir nesuderinami su visuotinai pripažintomis tarptautinės teisės normomis.“

2. POĮ projekto 2 straipsniu keičiamo Įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje siūlomi nustatyti ne tik politinių organizacijų įsteigimo draudimo, bet ir įsteigtų politinių organizacijų draudimo veikti pagrindai, tačiau nėra numatyti politinių organizacijų likvidavimo pagrindai, kai Įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje numatytus reikalavimus jos pažeidžia. Atsižvelgdami į tai, kad Civilinio kodekso 2.70 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas baigtinis juridinių asmenų likvidavimo Juridinių asmenų registro tvarkytojo iniciatyva atvejų sąrašas, bei siekdami užtikrinti Įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtintų draudimų realizavimą, siūlome POĮ projektą papildyti Įstatymo 9 straipsnio 2 dalies pakeitimu ir jį išdėstyti taip:

„2. Sprendimą reorganizuoti ar likviduoti politinę organizaciją priima politinės organizacijos suvažiavimas (susirinkimas, konferencija) arba įstatymų nustatytais atvejais teismas. Kai yra Civiliniame kodekse numatytos aplinkybės, **taip pat kai yra nustatyta šio įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje nurodyta draudžiama politinės organizacijos ar jos valdymo organų narių veikla**, politinė organizacija gali būti likviduojama Juridinių asmenų registro tvarkytojo sprendimu.“.

3. Be to, kas išdėstyta, norėtume atkreipti dėmesį, kad VSD pareiga pateikti informaciją dėl steigiamų politinių organizacijų keliamų grėsmių nacionaliniam saugumui, sukuria papildomą funkciją, kurios įgyvendinimui, priklausomai nuo asmenų, kurių idėjos ir veiksmai turėtų būti įvertinti kiekio, VSD bus reikalingi papildomi technologiniai ir žmogiškieji resursai, todėl teikiant POĮ projektą Vyriausybei, turėtų būti numatytas su VSD suderintas šių nuostatų įgyvendinimui reikalingas lėšų poreikis. VSD vertinimu, projektų rengėjams atsižvelgus į aukščiau pateiktus VSD siūlymus, šių POĮ projekto nuostatų įgyvendinimui preliminariai VSD reikėtų 174 tūks. Eur. – 2025 metais ir po 150 tūks. Eur. kiekvienais vėlesniais metais.

Pažymėtina, kad kaip jau nekartą minėta, šiuo metu VSD, vykdydamas teisės aktais numatytus patikrinimus dėl asmenų keliamų grėsmių nacionaliniam saugumui, maksimaliai panaudoja visus turimus technologinius bei žmogiškuosius resursus ir preliminariai vertinant, atlieka 30 procentų daugiau minėtų patikrinimų, nei galėtų atlikti su turimais resursais. Atsižvelgiant į tai ir siekiant išlaikyti patikrinimų kokybę, nustatant pareigą atlikti papildomus asmenų tikrinimus būtina numatyti tam skirtą finansavimą, nes su šiuo metu turimais resursais papildomų patikrinimų VSD kokybiškai atlikti negalėtų.

Direktorius

Darius Jauniškis

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas 188675233, Pilaitės pr. 19, LT-06264 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS POLITINIŲ ORGANIZACIJŲ ĮSTATYMO NR. XIV-1415 2, 4, 6, 8, 10, 23, 24, 26, 33, 35 IR 38 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO KODEKSO 2.70 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 12, 85, 86, 88, 90, 92, 93, 94, 223, 544, 545 STRAIPSNIŲ, XI SKYRIAUS PAVADINIMO PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 851 STRAIPSNIŲ ĮSTATYMO NR. XIV-1382 11 IR 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ DERINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2024-04-26 Nr. 18-3995
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2024-04-29 Nr. 1T-604
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Pasirašymas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "VSD RIS Sertifikavimo tarnyba (IssuingCA), Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas LT" išduotą sertifikatą "Darius Jauniškis", sertifikatas galioja nuo 2020-03-02 11:38:19 iki 2025-03-01 11:38:19 "Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema DOKAVIS, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas, į.k. 188675233 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 09:36:20 iki 2024-12-19 09:36:20 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema DOKAVIS, versija 3.5.74.3
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Sertifikato (subjektas: Darius Jauniškis, galioja nuo: 2020-03-02 11:38:19) kelio tikrinimas nesėkmingas. Sertifikatas patvirtintas nepatikimu sertifikavimo centro sertifikatu (subjektas: VSD RIS Sertifikavimo tarnyba (IssuingCA)). Elektroninis parašas (ar spaudas) nėra kvalifikuotas, nes pasirašyta su nekvalifikuotu sertifikatu (subjektas: Darius Jauniškis, galioja nuo: 2020-03-02 11:38:19). (Darius Jauniškis 2024-04-26 14:47:48)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2024-05-15 09:30:46 DBSIS